

Lastovo s malim otocima, koji ovima pripadaju, Henriku i Servidonu knezovima za zasluge, koje su mu oni učinili. Taj im dar potvrdi i papa Honorije III. i uze ih pod svoju zaštitu.³³ Kako su dugo ova braća zadržali Hvar i u kakvom je zapravo bila odnosu već stvorena hvarska autonomna komuna prema njima, nema nikakvih vesti. Znamo samo, da još 1240. nije bio Brač u njihovoj vlasti, jer se te godine nalaze Brač i Hvar pod vlašću braće Pribislava i Ozora, sinova omiškog kneza Malduka.³⁴

Milord Medini u svojoj raspravi o Damjanu Judi³⁵ dosta se dotakao i korčulanske povijesti u XIII. stoljeću. On drži, da je Damjan Juda imao također ime Dobroslav, i da je dolazilo do razmirica između njega i Splićana, te veli dalje: »Knez u Splitu u doba Dobroslava bio je Grubeša, a kasnije Martinussius, pa možda se baš na ove sporove odnosi izmirenje između Dubrovčana i Ilije sina pok. kneza Grubeše g. 1231., gdje Ilija odustaje od svih represalija za ono, što su Dubrovčani uzeli njemu i njegovim ljudima u Korčuli, a Dubrovčani otvaraju vrata grada Iliji i njegovim nasljednicima kao i njegovim ljudima.« Nasuprot tome spominjem, da Ljubić u indeksu k Listinama smatra ovaj ugovor kao »Concordium inter Ragusium et comitem Corcirae Eliam.« No da vidimo, što nadovezujući na gore citirano dalje veli Medini: »No bilo, da je spor s knezom Ilijom bio iz doba Dobroslava ili nastao kasnije, on pokazuje, kako su i Splićani i Dubrovčani isticali neka prava nad Korčulom. Koje su naravi bila ova prava splitska, teško je reći. Ali je na otoke isticala prava i kruna sv. Stjepana izvođeci ih jamačno iz pobjede Andrije g. 1198. nad Humom, kad je Andrija uzeo naslov »dux Chulmae«, koji je od tada ostao u naslovu ugarskih kraljeva. G. 1221. darovao je on 4 otoka »inter Spalatum et Ulmes sitas videlicet Faram, Braczam, Corzuram et Laugustam«, krčkim knezovima. Tu se ne spominje Mljet, ali ni Korčula ni Lastovo nijesu se baš smjeli darivati kao svoje. Uza sav sjajni naslov »dux Chulmae«, faktični gospodari Huma bili su Nemanjići, pak je Stjepan Prvovjenčani kao kralj, dakle poslije g. 1222. darovao benediktinskom samostanu na Mljetu »otok vъsъ i Bъbъino pole, u drugom otoce u Kъkъre cъkъkъvъ svetoga Vida, Janinu i sъ Popovomъ Lukomъ...«

³³ Theiner: Monum. Hungariae I. 27. Bilješka Novakova.

³⁴ Thomae Archid. o. c. 126. Bilješka Novakova.

³⁵ Izašla u reviji »Dubrovniku« g. 1929.